

Uplatnění nároku procesními spisy

Je-li třeba zjistit, zda lze považovat za prokázané uplatnění nároku podle dekretu presidenta republiky č. 5/1945 Sb., nebo podle zákona č. 128/1946 Sb., pak knihovní poznámku je třeba hodnotit obdobně jako ostatní zjištění, z nichž lze po skutkové stránce usuzovat, že byl nárok uplatněn, i když po značném časovém odstupu dnes již nelze spolehlivě prokázat uplatnění nároku procesními spisy, nebo rozhodnutím, které bylo v řízení vydáno.

Je-li třeba zjistit, zda lze považovat za prokázané uplatnění nároku podle dekretu presidenta republiky č. 5/1945 Sb., nebo podle zákona č. 128/1946 Sb., pak knihovní poznámku je třeba hodnotit obdobně jako ostatní zjištění, z nichž lze po skutkové stránce usuzovat, že byl nárok uplatněn, i když po značném časovém odstupu dnes již nelze spolehlivě prokázat uplatnění nároku procesními spisy, nebo rozhodnutím, které bylo v řízení vydáno.

(Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky ze dne 19.12.2001, sp.zn. 28 Cdo 2745/2000)

Nejvyšší soud rozhodl ve o uzavření dohody o vydání nemovitosti, vedené pod sp.zn. 9 C 245/95 Okresního soudu v Chebu), tak, že zrušil rozsudek Krajského soudu v Plzni z 27. června 2000, sp.zn. 11 Co 162/2000 a rozsudek Okresního soudu v Chebu z 11. ledna 2000, sp.zn. 9 C 245/95 a věc vrátil Okresnímu soudu v Chebu k dalšímu řízení.

Z odůvodnění :

Žalobu, aby žalovanému byla uložena povinnost uzavřít se žalobcem dohodu o vydání věci (vydat nemovitost a to jednu polovinu čp. 340 v M. L., postaveného na pozemku č. parc. 210/2 - zastavěná plocha a pozemku č. parc. 210/2 o výměře 1129 m² - zastavěná plocha v M. L., k.ú. M. L., nyní zapsaných na LV č. 1008 pro obec M. L. a k.ú. M. L. v katastru nemovitostí Katastrálního úřadu Ch. Okresní soud v Chebu rozsudkem ze dne 11. ledna 2000 pod čj. 9 C 245/95-20 zamítl, protože se nepodařilo zjistit, zda po druhé světové válce bylo vedeno restituční řízení, a s jakým výsledkem, týkajícím se smlouvy, uzavřené v době okupace, a zda nárok právního předchůdce žalobce nebyl uspokojen z důvodů uvedených podle § 2 odst. 1 písm. c/ zákona č. 87/1991 Sb., tedy, zda se tak stalo v důsledku politické perzekuce, nebo postupu, porušujícího obecně uznávaná lidská práva a svobody. Soud prvního stupně na tomto základě dospěl k závěru, že žalobce neprokázal, že by byl oprávněnou osobou podle § 3 odst. 4 písm. c/ zákona č. 87/1991 Sb.

Na podané odvolání žalobce Krajský soud v Plzni rozsudkem ze dne 27. června 2000 pod čj. 11 Co 162/2000-34 rozsudek soudu prvního stupně potvrdil a také rozhodl, že žalobce je povinen zaplatit žalovanému na nákladech odvolacího řízení částku 3.165,- Kč do 3 dnů od právní moci rozsudku. Odvolací soud své rozhodnutí tak zdůvodnil, že základní otázkou, od jejíhož vyřešení je odvislá úspěšnost podaného návrhu žalobce je posouzení, kdo byl původní oprávněnou osobou podle § 3 odst. 2 zákona č. 87/1991 Sb., tedy osobou, která v den přechodu věci na stát, měla na ni nárok podle

dekretu presidenta republiky č. 5/1945 Sb., nebo dle § 4 zák. č. 128/1946 Sb., a tento nárok nebyl po 25.2.1948 uspokojen z důvodů, uvedených v § 2 odst. 1 písm. c/ zák. č. 87/1991 Sb. Odvolací soud dále vycházel z toho, že k přechodu nemovitostí na stát došlo v souvislosti s konfiskací těchto nemovitostí posledním vlastníkům, občanům německé národnosti J. a A. S. podle dekretu presidenta republiky č. 108/1945 Sb.

V tomto směru odvolací soud dospěl k závěru, že poznámka v pozemkové knize o podání žaloby podle zákona č. 128/1946 Sb. nemůže být naprosto spolehlivým důkazem o tom, že bylo u soudu zahájeno ve věci řízení. Takovým důkazem podle odvolacího soudu by mohlo být jen zjištění jednacního čísla, pod nímž bylo řízení zahájeno. Proto také podle názoru odvolacího soudu nelze na daný případ akceptovat právní názor vyjádřený v rozhodnutí NS ČR ze dne 19.8.1999 pod sp.zn. 24 Cdo 1212/98, podle něhož, pokud byla podána žádost o restituci majetku podle zák. č. 128/1946Sb., nelze však zjistit, zda, a jak soud o této žádosti rozhodl, je třeba v případě, že nebudou zjištěny zákonné překážky, které bránily restituci, vycházet z toho, že této žádosti bylo vyhověno. Kdyby totiž tento právní názor bylo možno na daný případ akceptovat, nemohlo by dojít ke konfiskaci majetku ani k platnému přechodu na stát a nešlo by o restituční důvod podle § 3 odst. 2 zák. č. 87/1991 Sb., ale podle § 3 odst. 1 cit. zák. a pak by původním oprávněným byl otec žalobce a žalobce by byl další oprávněnou osobou po svém otci, zemřelém B. P. podle § 3 odst. 4 písm. c/ zák. č. 87/1991 Sb.

Poněvadž otázka, zda záznam o podání návrhu podle zák. č. 128/1946 Sb., v pozemkové knize byl dostatečným důkazem o podání žaloby u soudu, je otázkou zásadního významu, připustil odvolací soud proti svému rozhodnutí dovolání.

Proti rozsudku odvolacího soudu podal dovolání žalobce, který nepovažuje názor odvolacího soudu, opírající se o to, že poznámka v pozemkové knize nemůže být spolehlivým důkazem o tom, že byl uplatněn nárok podle zákona č. 128/1946 Sb., za správný. Dovolatel vyvozuje, že jeho právní předchůdce nárok na restituci sporných nemovitostí, resp. jejich podílu řádně uplatnil; navrhl proto zrušení rozsudku odvolacího soudu a vrácení věci k novému projednání.

Vyjádření žalovaného k podanému dovolání nedošlo.

Nejvyšší soud jako soud dovolací zjistil, že dovolání bylo podáno včas, osobou k tomu oprávněnou - účastníkem řízení zastoupeným advokátem (§ 240 odst. 1 o.s.ř., § 241 odst. 1 o.s.ř.). Důvodem dovolání je, že rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení věci (§ 241 odst. 3 písm. d/ o.s.ř.). Dovolání bylo shledáno za přípustné podle ustanovení § 239 odst. 1 o.s.ř., protože spor rozhodující právní otázku lze považovat za důvod, pro který má rozhodnutí odvolacího soudu po právní stránce zásadní význam.

Dovolání je důvodné.

Význam knihovni poznámky v případech, kdy jde o to, zda považovat za prokázané uplatnění nároku podle dekretu presidenta republiky č. 5/1945 Sb., nebo podle zákona č. 128/1946 Sb. je třeba podle názoru dovolacího soudu hodnotit obdobně jako ostatní zjištění, z nichž lze po skutkové stránce usuzovat, že byl nárok uplatněn, i když po značném časovém odstupu dnes již nelze spolehlivě prokázat uplatnění nároku procesními spisy, nebo rozhodnutím, které bylo v řízení vydáno. Zákon č. 87/1991 Sb., o mimosoudních rehabilitacích směřuje ke zmírnění následků některých majetkových a jiných křivd, vzniklých v době nesvobody. V tomto smyslu je ho třeba též vykládat a po skutkové stránce proto mnohdy nezbyvá, než se spokojit i s dílčími zjištěními, osvědčujícími restituční nárok, i

když podrobnější zjištění dnes již nejsou cestou dokazování dosažitelná.

Dovolací soud má za to, že oba soudy měly při právním hodnocení základu nároku z těchto skutečností vycházet. Dovolací soud, který se zabýval posouzením výsledků odvolacího řízení nemohl proto dojít k závěru, že rozhodnutí odvolacího soudu je správné. Nezbylo proto než napadené rozhodnutí zrušit (§ 243b odst. 1 o.s.ř.); dovolací soud však zrušil i rozhodnutí soudu prvního stupně, když zjistil, že důvody, pro které bylo zrušeno rozhodnutí odvolacího soudu, platí i na rozhodnutí tohoto soudu (§ 243b odst. 2 o.s.ř.).

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Promlčení a dobré mravy](#)
- [Práva dětí](#)
- [Náklady řízení](#)
- [Odmítnutí dovolání](#)
- [Bezplatná obhajoba \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Omezení vlastnického práva veřejným prostranstvím a bezdůvodné obohacení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Opomenuté vyjádření účastníka řízení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Služební poměr](#)
- [Svéprávnost \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Určitost sankcionované povinnosti](#)
- [Pohledávka](#)